

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIX. — Izdan in razposlan dne 29. maja 1873.

79.

Postava od 30. aprila 1873,

o železnici od Divače v Pulj (Polo) s krilom v Rovinj.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Vladi se daje oblast, lokomotivno železnico od Divaške postaje Dunajsko-Tržaške proge južnoželeznične družbe v Pulj in krila izhajajočega od Kanfanara v Rovinj bodi ob državnem trošku izvesti, ali nje izvod zagotoviti podelivši koncesijo pod uveti te postave.

Člen II.

Če se ta železnica izvede ob državnem trošku, za ta slučaj dovoljuje se vladi na leto 1873 založba dveh milijonov (2,000.000) goldinarjev v delo.

Člen III.

Ako se komu podeli koncesija, sme se za to železnico z državne strani zagotoviti poroštvo letnega čistega dohodka z razdolžnino vred za tri in štirideset tisoč osem sto (43.800) goldinarjev avstr. veljave po čez v srebru od milje na ves čas koncesije, tako da če bi letni čisti dohodek ne dosegel zagotovljene vsote, dopolni manjek državna uprava vendar samo do gori povedane maksimalne vsote.

Poroštvo po pet odstotkih izračunjenega čistega dohodka od potrošenega kapitala, katero se ustanovi na podlogi izkazanih resničnih troškov dela, s troški za nabavo denarjev in interkalarnimi obrestmi vred, prištevši tudi razdolžilno vsoto, začne veljati tist dan, katerega se začne vožnja po vsi garantirani železnici.

Člen IV.

Da se zvrši člen III., treba teh določil:

1. Od zagotovljenega letnega čistega dohodka naj se v razdolžilo glavnice jemlje tista vsota, ki jo državna uprava odloči po razdolžnem črteži, ki ga sama potrdi, vsled katerega se izdana glavnica izplača v tem času, dokler bode trpelo dopustilo.

2. Doplačilo, katero bi državno upravo zaradi prevzetega poroštva morebiti zadelo, naj se po dognanem pretresu vploženega dosvedočenega letnega računa dati odkáže tri mesece potem, ko se vpoloži ta račun.

A državna blagajnica v odkup doteklih délničnih in obligacijskih kuponov tudi poprej začne po resnični potrebnosti, najdenej na podlogi preudarka o dohodkih, dajati nekolična odplačila, prihranjáje si očistek (obračunek), kateri se zagotovi na podlogi letnega računa, če se bode koncesionar z dotično prošnjo oglašil šest tednov pred doteklim rokom.

Ako dokončna ustanovitev letnega računa, katerega bode vpoložiti najpozneje v treh mesecih potem, ko mine krétno leto, pokaže, da so najprejšnje prejemščine previsoko bile odmerjene, naj koncesionar mahoma povrne, kolikor je preveč dobil, s prištetimi šestodstotnimi obrestmi vred.

A treba je najpozneje v letu dnj po zvršetku dotičnega krétnega leta oglasiti se za dodatek od države, kajti sicer mine pravica do njega.

3. Vsoto, katero državna uprava plača vsled prevzetega poroštva, smatrati je samo za tako naprejšnjo prejemščino, ki daje po štiri od sto obresti na leto.

Ako bi čisti dohodek železnocestnega kosa presežal letno vsoto, s poroštvom zagotovljeno, tedaj je polovico tega presežka v povračilo naprejšnje prejemščine z obrestmi vred k državni upravi takój odštévati, dokler se vse ne razdolži. Druge polovice tist del, kolikor ga državna uprava določi po pravilih, dajati je v rezervno zalogo.

Dotekle obresti je plačati, predno so najprejšnje prejemščine povrnene. Ako bi država imela terjati take naprejšnje prejemščine ali obresti, ki do tiste dobe, kadar prestane dopustilo ali se železnica odkupi, niso še izplačane, opraviti jih je iz óne imovine železne ceste, kar je še ostane.

Člen V.

Za železnico v členu I omenjeno se dopušča oprostitev od dohodarine in štampiljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, katerega bi utegnile vvesti nove postave za čas dela in devet let po tem, ko se začne vožnja po narejeni cesti.

Še se dopušča, da se prva izdatba delnic in predstvenih obligacij z začasnimi (interimnimi) listi vred zgodi brez štemplja in pristojbine. Tudi se dopušča oprostitev od presnemščine, kar bi je bilo plačati od kupljenih zemljišč.

Za plačilo štempljev in pristojbin od vseh pogodeb, vlog in drugih pisem v nabavo denarjev, v delo in opravo te železnice dovoljuje se rok do časa, ko se začne vožnja po dotičnem kosu.

Troške za notiranje efektov na tozemskih in vnanjih borsah in davki, ki jih bode podjetje plačevalo, ko preteko davka prosta leta, smejo se v gospodarstveni račun med izdajke postavljati; glede štampiljskih pristojbin od kuponov to nij dopuščeno.

Za državne doplačke podjetje ne plačuje dohodarine.

Člen VI.

V členu I omenjena železnica se mora vsaj v dveh letih, od dne podeljene dopustitve dodelati in dodelana občni službi izročiti.

Da izpolni to dolžnost, za to mora koncesionar državni upravi dati primerno varščino kakor ona določi.

Ako se zgornja dolžnost ne izpolni, sme se izreči, da je kavcija zapala.

O ti priliki narejena opravila in pisma so prosta pristojbine in štemplja.

Člen VII.

Dela železnična naj se ločena od dobave denarjev po ponudi razdadó na podlogi uvetovnika, katerega ustanoví vlada.

Vse mostove in vse druge znatne stavbe in umeteljna dela je narediti iz železja in kamenja.

Tudi denar naj se dobavi po razpisani ponudi ter se za efekte, kateri se izdadó, ustanavlja srednja minimalna izdatbena cena od sedem in osemdeset goldinarjev avstrijske veljave za vsakih 100 gold. nominalne vrednosti v srebru.

Člen VIII.

Koncesija bode trpela devetdeset let od dne, katerega se začne vožnja po vsej v členu I omenjeni železnici.

Ustanavlja je druga dopustilna določila bode kolikor mogoče gledati na postavo od 1. junija 1868 (Drž. zak. št. 56) o uvetih in olajšilih za podjetje avstrijske severnozahodne železnice, ali kar se tiče tarif za vožnjo ljudi, naj veljajo tarife južne železnice, kakor jih določuje dopustnica.

Člen IX.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 30. aprila meseca 1873.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

80.

Postava od 30. aprila 1873,

o železnici od Spleta v Knin do dalmatinsko-hrvaške meje z dotičnima kriloma.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, s podelitvijo koncesije pod uveli te postave zagotoviti izvod lokomotivne železnice od Spleta na Prkoviče in Drniš v Knin in od ondod na Ocestovo do dalmatinsko-hrvaške meje med Pasiči in Pribudiči in pa kril od Prkovičev v Šibenik in od

Ocestova na Benkovec v Zader. Koncesija naj se stoprv onda podelí, kadar bode zveza glavne proge s hrvaško-ogerskim železnocestnim omrežjem zagotovljena po dogovoru z ogersko vlado.

Člen II.

Podeljuoč koncesijo sme se za to železnico z državne strani zagotoviti poroštvo letnega čistega dohodka z razdolžnino vred, v maksimalni vsoti od sedem in štirideset tisoč tri sto (47.300) goldinarjev avst. veljave po čez v srebru od milje na ves čas koncesije, tako da če bi letni čisti dohodok ne dosegel zagotovljene vsote, dopolni manjek državna uprava vendar samo do gori povedane maksimalne vsote.

Poroštvo po pet odstotkih izračunjenega čistega dohodka od potrošenega kapitala, katero se ustanovi na podlogi izkazanih resničnih troškov dela, s troški za nabavo denarjev in interkalarnimi obrestmi vred, pristevši tudi razdolžilno vsoto, začne veljati tist dan, katerega se začne vožnja po vsi garantirani železnici, a gledé kosov, na katerih bi se utegnila vožnja pred začetni, tist dan, katerega začno služiti v primeri k številu milj in to pod uvetom, da se z vožnjo po teh kosovih doseže nepretrgana železnocestna zveza med Spletom, Kninom, Šibenikom in Zadrom.

Člen III.

Da se zvrši člen II, treba teh določil:

1. Od zagotovljenega letnega čistega dohodka naj se v razdolžilo glavnice jemlje tista vsota, ki jo državna uprava odloči po razdolžnem črteži, ki ga sama potrdi, vsled katerega se izdana glavnica izplača v tem času, dokler bode trpelo dopustilo.

2. Doplačilo, katero bi državno upravo zaradi prevzetega porošstva morebiti zadelo, naj se po dognanem pretresu vpoloženega dosvedočnega letnega računa dati odkaže tri mesece potem, ko se vpoloži ta račun.

A državna blagajnica v odkup doteklih délničnih in obligacijskih kuponov tudi poprej začne po resnični potrebnosti, najdenej na podlogi preudarka o dohodkih, dajati nekólična odplačila, prihranjáje si očistek (obračunek), kateri se zgotovi na podlogi letnega računa, če se bode kocesijonar z dotično prošnjo oglasil šest tednov pred doteklim rokom.

Ako dokončna ustanovitev letnega računa, katerega bode vpoločiti najpozneje v treh mesecih potem, ko mine krétno leto, pokaže, da so naprejšnje prejemščine previsoko bile odmerjene, naj koncesijonar mahoma povrne, kolikor je preveč dobil, s prištetimi šestodstotnimi obrestmi vred. A treba je najpozneje v letu dnij po zvršetku dotičnega krétnega leta oglasiti se za dodatek od države, kajti sicer mine pravica do njega.

3. Vsoto, katero državna uprava plača vsled prevzetega porošstva, smatrati je samo za tako naprejšnjo prejemščino, ki daje po štiri od sto obresti na leto.

Ako bi čisti dohodek železnocestnega kosa presežal letno vsoto, s poroštvom zagotovljeno, tedaj je polovico tega presežka v povračilo naprejšnje prejemščine z obrestmi vred k državni upravi takój odštévati, dokler se vse ne razdolží. Druge polovice tist del, kolikor ga uprava določi po pravilih, dajati je v rezervno zalogo.

Dotekle obresti je plačati, predno so naprejšnje prejemščine povrnene. Ako bi država imela terjati take naprejšnje prejemščine ali obresti, ki do tiste dobe, kadar prestane dopustilo ali se železnica odkupi, niso še izplačane, opraviti jih je iz óne imovíne železne ceste, kar je še ostane.

Člen IV.

Za železnico v členu I omenjeno se dopušča oprostitev od dohodarine in štempeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, katerega bi utegnile vvesti nove postave za čas dela in devet let po tem, ko se začne vožnja po narejeni cesti.

Se se dopušča, da se prva izdatba delnic in predstvenih obligacij z začasnimi (interimnimi) listi vred zgori brez štempelja in pristojbine. Tudi se dopušča oprostitev od prenesenščine, kar bi je bilo plačati od kupljenih zemljišč.

Za plačilo štempeljev in pristojbin od vseh pogodeb, vlog in drugih pisem v nabavo denarjev, v delo in opravo te železnice dovoljuje se rok do časa, ko se začne vožnja po dotičnem kosu.

Troški za notiranje efektov, na tozemskih in vnanjih borsah in davki, ki jih bode podjetje plačevalo, ko preteko davka prosta leta, smejo se v gospodarstveni račun med izdatke postavljati; glede štempeljskih pristojbin od kuponov to nij dopuščeno.

Za državne doplačke podjetje ne plačuje dohodarine.

Člen V.

Železnica v členu I omenjena brez kosa od Ocestova do deželne meje, glede katerega bode z ozirom na rok dodelanju gledati na istodobno zvezo v severno mer, mora se konči v treh letih od dne podeljene koncesije dodelati in dodelana v občno službo izročiti.

Da izpolni to dolžnost, za to mora koncesijonar državni upravi dati primerno varščino, kakor ona določi.

Ako se zgornja dolžnost ne izpolni, sme se izreči, da je kavcija zapala.

O ti priliki narejena opravila in pisma so prosta pristojbine in štempelja.

Člen VI.

Dela železnična naj se ločena od dobave denarjev po ponudi razdadó na podlogi uvetovnika, katerega ustanovi vlada.

Tudi denar naj se dobavi po razpisani ponudi ter se za efekte, kateri se izdadó, ustanavlja srednja minimalna izdatbena cena od pet in osemdeset goldinarjev avstr. veljave za vsakih 100 gld. nominalne vrednosti v srebru.

Vse mostove in vse druge znatne stavbe in umetljna dela je narediti iz železja in kamenja.

Člen VII.

Koncesija bode trpela devetdeset let od dne, katerega se začne vožnja po vsej v členu I omenjeni železnici.

Ustanavlja druga dopustilna določila bode kolikor mogoče gledati na postavo od 1. junija 1868 (Drž. zak. št. 56) o uvetih in olajšilih za podjetje avstrijske severnozahodne železnice, ali kar se tiče tarif za vožnjo ljudi, naj veljajo tarife južne železnice, kakor jih določuje dopustnica.

Člen VIII.

V dopustnici se smejo koncesijonarji tudi zavezati, da razen krilnih železnic povedanih v členu I izdelajo še krilo od Sv. Nikola do Trogira.

V tem slučaju je to krilo zastran vseh dopustilnih uvetov šteti za celokupen del v členu 1 naštetih železnic, toda ustanoviti maksimalno vsoto čistega dohodka na miljo za to krilo in čas, v katerim naj se dodela, pridržava se določitvi po ustavnem potu.

Člen IX.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 30. aprila meseca 1873.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

81.

Postava od 7. maja 1873,

o uvetih in olajšilih za lokomotivno železnico a) od Rakonic na Jehnice do privil. Polzenjsko-Brezenske železnice, b) od Falknova do česko-saske meje pri Graslicah.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Vladi se daje oblast, podeljujoč dopustilo za lokomotivno železnico

a) od Rakonic na Vorače, Jehnice do Polzenjsko-Brezenske železnice blizo Schelles ;

b) od Falknova do česko-saske meje blizo Graslic delničarski družbi privilegirane Buštjegradske železnice v §. 17 dopustnice od 1. julija 1868 (Drž. zak. št. 138) dane prostosti davka in pristojbin pod uveti povedanimi v sledečih členih dopustiti tudi za ti progji.

Ali prostost od dohodarine naj se tema programa dodeli samo za tist čas, kolikor ona po dopustnici od 1. julija 1868 (Drž. zak. št. 138) ide ostalim progam Buštjegradske železnice celoma ali polovično še zdaj, tako, da ko mine prostost od dohodarine na teh ostalih, v zgornji dopustnici omenjenih progah, prostost tudi novima progama celoma ali polovično ugasne.

Člen II.

Kos od Rakovic v Schelles mora se v poltretjem letu od dne dane koncesije a kos od Falknova do Graslic do 31. oktobra 1874 dodelati in dodelan občni službi izročiti.

Za kos od Graslic do meje določi državna pogodba s kraljevsko sasko vlado, kdaj naj se dodela. Državna uprava naj primerno skrbi, da Buštjegradska železnična družba zavaruje izpolnilo teh dolžnosti.

Člen III.

Kar se tiče stika v členu I omenjene krilne železnice o l Falknova do Graslic s saskimi železnicami in kretne službe v vkupni menjalni postaji v Graslicah, pridržuje se ustanovitev

dotičnih določil sklenitvi državne pogodbe s kraljevsko sasko vlado ter bode Buštjegradska železnična družba dolžna, podvreči se določilom te državne pogodbe in dolžnostim, katere jej naloži.

Člen IV.

Glede tarif in drugih dopustilnih uvetov štejeta se v členu I omenjeni progi za celokupen del že dopuščenih železnic Buštjegradske družbe.

Člen V.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, 7. maja 1873.

Eranec Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

82.

Postava od 7. maja 1873,

o uvetih in olajšilih za lokomotivno železnico od Knittelfelda na Wolfsberg, Doljni Dravburg, Konjice in Rogatec do štajerske meje.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Vladi se daje oblast, dopuščajoč lokomotivno železnico od Knittelfelda na Wolfsberg, Doljni Dravburg, Konjice in Rogatec do štajerske meje v stik z ogersko-hrvaškim železnocestnim omrežjem dodeliti ta le olajšila :

- a) Oprostitev od štempla in pristojbin za vse pogodbe, vloge in druga pisma za nabavo kapitala, in za delanje in opravo železnice do tistega časa, ko se izroči občni službi;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij kakor tudi začasnice (interimskih listov), in prenosnine, ki bi jo bilo plačati od kupljenega zemljišča;
- c) oprostitev od dohodnine in štempeljskih pristojbin za kupone, kakor tudi od vsakega davka, ki bi se morebiti s prihodnjimi postavami vpeljal, k večemu za pet in dvajset let od dne dane koncesije.

Člen II.

Železnica v členu I imenovana mora se zadnji čas v štireh letih od dne dane koncesije dodelati in dodelana občni službi izročiti.

Državna uprava naj primerno skrbi, da koncesionarji izpolnitev te dolžnosti zagotovijo.

Člen III.

Ustanovljuje druga dopustilna določila bode kolikor mogoče gledati na postavo od 1. junija 1868 (Drž. zak. štev. 56) o uvetih in olajšilih za podjetje „avstrijske severno-

zahodne železnice“; ali kar se tiče tarif za vožnjo ljudi, naj veljajo tarife južne železnice, kakor jih določuje dopustnica.

Člen IV.

Dopustnica naj se izdá stoprv po tem, kadar bode stik v členu I omenjene železnice z ogersko-hrvaškim omrežjem po podelitvi dopustila zagotovljen.

Člen V.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 7. maja 1873.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

83.

Ukaz ministerstva za trgovino od 7. maja 1873,

o uvetih, pod katerimi se prosilci za plovske (brodniške) patente o voditvi ladij parnice po reki Dunavi pripuščajo k zapovedani preskušnji.

Paragraf 18 v Državnem zakoniku od leta 1858, VII kosu, pod št. 22, obseženega ukaza trgovinskega ministerstva od 29. januarja 1858 o zadobivanji avstrijskih izkaznih pisem za plovstvo po reki Dunavi z ladjami ali plavicami se predrugačuje tako.

Prositelj za plovski patent v voditev ladij parnice mora izkazati naslednja svojstva:

- a) Da je doleten (polnoleten);
- b) svoje državljanstvo in redno stanovališče;
- c) svoje dobro obnašanje ali vedenje;
- d) da se je z dobrim uspehom izučil na navtični ali spodnji realni učilnici ali da si je kako drugače zadobil znanosti sploh vjemajoče se s to stopinjo omike;
- e) triletno zadovoljujočo dejanjsko službo na ladiji, ne šteječ službe morjaškega novince, v katerih treh letih se je kandidat najmanj leto dni na ladiji parnici vozil zunaj velikega morja, ter je opravljal službo nekaj časa kot krmar ali krmarjev namestnik, nekaj časa pa kakor kapetanov (vodnikov) namestnik pod kapitanovim nadzorstvom.

Svedočba, katero je izdal kapetan, ki je prositelj pod njim najnazadnje služil, mora obsegati izrečno potrdilo, da je prositelj za voditev ladije parnice potrebno praktično sposobnost popolnoma izkazal.

Ministerstvu za trgovino se pridržava, v slučajih posebnega ozira vrednih dopustiti izimke od zgornjih uvetov, ter o tem za vsak slučaj posebej razločiti.

Banhans s. r.

84.**Ukaz ministerstva notranjih reči od 12. maja 1873.**

o napravi novega okrajnega glavarstva v Gröbmingu na Štajerskem.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z najvišjo odloko od 18. oktobra 1872 deloma izpreminjajoč z ukazom ministra notranjih reči od 10. julija 1868 (Drž. zak. št. 101) razglašeno upravno razdelitev vojvodine štajerske naj milostljiveje blagovolilo odobriti razdelitev zdanjega politečniga uradnega okraja Lietzenskega na dva okraja Gröbminški in Lietzenski, in meje tema političnima okrajema tako namreč, da se sodni okraji Gröbming, Irdning, Schladming in Aussee odkažejo okrajnemu glavarstvu, katero se v Gröbmingu novo ustanovi, a sodni okraji Lietzen, Črminje in St. Gallen da ostanejo pod dozdanjim Lietzenskim okrajnim glavarstvom.

Okrajno glavarstvo v Gröbmingu naj začne uradovati 30. junija 1873.

Lasser s. r.

85.**Postava od 17. maja 1873,**

o olajšilih in uvetih za železnico od Dunaja na Radgono do štajerske meje s krili dotičnimi.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, s podelitvijo koncesije po določilih te postave zagotoviti, da se izdelata lokomotivna železnica

- a) od Dunaja na Pitten, Friedberg in Hartberg po Safenski dolini na Fürstenfeld v Bernik, stikajoča se z ogersko zahodno železnico s krilom od primernege mesta v Gradec, ki se bode stekalo v železnico od Gradca-Köflach narejeno;
- b) od Bernika na Radgono do štajerske meje v stik z ogersko-hrvaškim železnocestnim omrežjem.

Člen II.

Koncesionarju naj se naloži dolžnost, ako bi vlada zahtevala, izdelati in v službo izročiti krili, in to:

- a) od mesta v členu I sub a) imenovane železnice južno od Dunajskega Novega mesta, da bode zvezana s tem mestom;
- b) od Radgone na zahod proti Mariboru, da se stakne z južno železnico.

Člen III.

Za železnice v členu I in II imenovane smejo se dodeliti tale olajšila :

- a) Oprostitev od štempla in pristojbin za vse pogodbe, vloge in druga pisma za nabavo kapitala, in za delanje in opravo železnice do tistega časa, ko se izroči občni službi ;
- b) oprostitev od štemplev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij kakor tudi začasnic (interimskih listov), in prenosnine, ki bi jo bilo plačati od kupljenega zemljišča;
- c) oprostitev od dohodnine in štempeljskih pristojbin za kupone, kakor tudi od vsakega davka, ki bi se morebiti s prihodnjimi postavami vpeljal, za pet in dvajset let od dne koncesije.

Člen IV.

V členu I sub a) omenjeni kos s krilom mora se v treh letih od dne dovoljenega dela dodelati in dodelan občni službi izročiti.

Ko bode vlada ustanovljala rok za delo v členu I sub b) omenjene železnice, naj kolikor bode mogoče gleda na to, da se ta železnica izroči v občno službo ob enem z dotično ogersko-hrvaško železnico.

Člen V.

Kar se tiče drugih dopustilnih uvetov, naj se pazi kolikor se dá, na določila postave od 1. junija 1868 (Drž. zak. št. 56) o avstrijski severnozahodni železnici, ter naj državna uprava skrbi za to, da koncesionarji za ipolnitev teh dolžnosti varnost dadó.

Člen VI.

O stiku železnice v členu I sub b) imenovane naj se gleda doseči domembo s kraljevsko-ogersko vlado.

Člen VII.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaju, 17. maja 1873.

Franc Jožef. s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

86.

Ukaz ministerstev za finance in trgovino od 20. maja 1873,

o izvršitvi postave od 30. marcija 1873, o colni prostosti predmetov, potrebnih za delo in opravo ladij.

V izvršitev postave od 30. marcija 1873 (Drž. zak. št. 51) o colni prostosti reči potrebnih za delanje in opravo ladij, določuje se po dogovoru s kraljevsko-ogerskimaž ministertvoma za finance in trgovino, da se v olajšanje dela in opravo pomorskih ladij o morskem obrežji avstrijsko-ogerskega colnega okoliša in Dalmacije sme brezcolna vvoznja nižje imenovanih reči dovoliti.

I. Reči za ladijodelstvo.

1. Les v krljih ali hlodih, žaganicah, podnicah, diljah, drogih ali rantah i. t. d.
2. Bruna iz sirovine katere koli večine in vrste.
3. Plošče, spone, proge in plehi iz železa, kupra (medi), cinka, svinca ali kovinskih zmesí.
4. Drogi, proti in prečke iz železa, kupra, cinka ali kovinskih zmesí, okrogli, jajčasti ali robati.
5. Žebliji in cveki iz železa, kupra, cinka ali kovinskih zmesí.
6. Kolena in ogelniki iz železa.
7. Prsteni (kljuzi) iz kovine ali stekla za obklad lukenj na straneh forštevena, skozi katere gredo vrvi, in takšni kljuzi, držeči verige.
8. Puške (Blockscheibenbüchsen) iz kovine.
9. Šinkelhaki.
10. Sekala, vile in palčniki pri veslih iz kovine.
11. Sesaljke in vodotežne naprave iz železa, kupra, cinka, svinca ali kake kovinske zmesí.
12. Stroji ali mašine za vitle pri ladijah, vinks in gangspills.
13. Krmilna kolesa.
14. Parni stroji in deli strojev za parnike pomorske.
15. Roči iz kake kovine ali stekleni.
16. Svedri po angleškem ali amerikanskem načinu.
17. Sekire, kladva, pile, dleta in žage.
18. Klobučina (polst) in karton za podlogo ladijam.
19. Osmoljena konopnina in tako predivo in s smolo namazano tulje konopno in laneno.
20. Debele steklene plošče za line.
21. Angleška črnj.

II. Reči za opravo ladij.

22. Jadreniki leseni ali železni in vse pritikline pri jadrilih, kakor so rahi, obroči, vrtilke, pregradke, klüferbacken, oslovske glave, cjoki in drugi železni jadrilni kosi.

23. Jadra in vrvje, tudi jadreno platno (jadrovina) in neosmoljene vrvi.
24. Železna oprema, namreč vrvje prepleteno z železno žico.
25. Prosto usnje za ovleko vrvja.
26. Leseni sodi in brente z železnimi obroči.
27. Železne posode za vodo.
28. Okrasi nosa, in krme.
29. Mački ali sidra in dotične verige.
30. Ladjice iz lesa in železa.
31. Vesla za ladjice.
32. Bandera in zastave.
33. Signali tudi svetilni.
34. Svetilnice na ladjah.
35. Peči in ognišča (nepotratna).
36. Orodje kuhinjsko za ladije.
37. Oprava za kabine.
38. Zvonci.
39. Navtični, meteorologični in optični instrumenti.
40. Hidrografične karte.

Tem rečem se sme dovoliti brezcolni vvoz samo če se izpolnijo nasledni uveti:

1. Pravico do brezcolne vvoznje imajo samo tisti, katerih obrt je delanje ladij ter imajo v to namenjen ladijodelnice (Werfte).

Oni morajo pri finančnem oblastvu svojega okraja pokazati svedočbo pristojnega političnega oblastva, da tak obrt imajo, in v ti svedočbi mora biti na tanko povedano, kje je ladijodelnica.

2. Tistemu, ki pokaže omenjeno svedočbo, dá finančno oblastvo njegovega okraja zaradi brezcolne vvoznje dopustni list za določeno množino imenovanih reči, kakor je primerna velikosti njegovega obrta, in za vvoz katerih reči je v dopustnem listu postavljen čas, kateri ne sme prestopati leta dní.

3. Omenjene reči se smejo brezcolno vvažati samo mimo tiste za njih colno obravnavanje pooblaščenec colnije, ki je naj bliže ladijodelnici ali pomostu (štaplju) in je v dopustnem listu izrečno imenovana.

Ta colnija naj na hrbet dopustnega lista, katerega je za vsak slučaj posebej prinesli, zapiše vvoženo množino teh reči in naj jih tudi na posebnem pregledku v razvidnosti ima.

4. Kolikorkrat kdo prosi za nov dopustni list, mora se, predno mu se podeli, po primernem potu pozvedeti, koliko so se prej vpeljane reči res porabile za napravo in opravo ladij in je li nova množina, za katere brezcolni vvoz se prosi, tudi primerna znanemu razsežaju prositeljevega obrta. Po izhodu teh pozvedeb naj se stranki izdá nova dopustnica.

5. Tiste reči, ki so bile na podlogi takega dopustnega lista vvožene, in katere bi kdo rad porabil v drug namen in ne za napravo ali opravo ladij ali rad odstopil drugim osebam, ki nimajo pravice do brezcolnega vvoza (člen 1) ali nimajo potrebne dopustnice (člen 2), morajo se najpred vpovedati pri tisti colniji, mimo katere se je opravil vvoz, ter vvoznini po tarifi podvreči, in na to se na dopustnem listu množina, za katero je plačan col, odpiše od prejete množine.

Vsaka poraba brezcolno prejetih reči za druge namene in ne za delo in opravo ladij in vsak odstop ljudém, ki nimajo pravice prejeti jih brez opravljene prej vvoznine, šteje se in kaznuje po veljajočih propisih za prestopok zoper državne dohodke.

6. Tisti, ki imajo pravico take reči brezcolno na dopustni list prejemati, smejo jih v meri tega lista prepustiti brezcolno drugim tako pravico imajočim. Ali v takih slučajih mora colnija, mimo katere so reči brezcolno prišle, pred odstopom take reči na odstopnikovem dopustnem listu odpisati in pripisati jih na listu prejemnikovem, da so v njegovo ime vvažane. Ako je prejemnik v svojem dopustnem listu nakazan na drugo colnijo, naj ob enem tudi tej colniji naznani, da je odstopljene reči prevzel.

7. Preja iz bombaža, konopnine, lanenega ali drugega rastlinskega prediva sme se v postopku za pripravo (apreturo) mimo colnij v to posebej pooblaščenih brezcolno prejemati za delanje jadrovine s tem uvetom, da se gotova tkanina ali zopet izvozi ali pa oddá imetniku ladijodelnice ali štaplja, kateri ima oblast, jadrovino brez cola dobivati.

Predno se gotova tkanina izročí, mora se postaviti pred colnijo pooblaščeno za postopek v pripravo ter omeniti na prejemnikovem dopustnem listu. Kadar prejemnika dopustni list napotuje na drugo colnijo, mora on ob enem tudi tej colniji naznani, da je tkanino prevzel.

8. Topi za ladije, meči, sablje, bodala in puške smejo se za opravo ladij za dolgo pomorsko vožnjo namenjenih samo po dovoljenji pristojnega političnega oblastva prejemati.

Kdor prinese to dovolitev, temu se dopustí brezcolni vvoz orožja in dotična colnija naj na vvozni dovolitvi zapiše, koliko in katerega orožja je kdo prejel.

Postava od 30. marcija 1873 (Drž. zak. št. 51) naj pride v moč ob enem s pričujočim ukazom od 1. junija 1873.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

87.

Postava od 21. maja 1873,

o olajšilih idočih pridobilnim in gospodarstvenim društvom (tovarištvom) gledé štempeljskih in neposredstvenih pristojbin (davščin).

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Tistim društvom, katera je čislati za pridobilna in gospodarstvena društva v zmyslu postave od 9. aprila 1873 (Drž. zak. št. 70), pristojé zastran štempeljskih in neposredstvenih pristojbin naslednja olajšila.

§. 2.

Knjige in opravilni zapisi pridobilnih in gospodarstvenih društev, ki se pišejo edino o pravnih razmerih med društvom in društveniki njegovimi, prosti so pristojbine, ustanovljene v tarifni številki 17/59 od 13. decembra 1862 (Drž. zak. štev. 89) in v §. 11

postave od 29. februarja 1864 (Drž. zak. št. 20). Nasproti pa veljajo le-ta postavna določila za tiste bukve in opravilne zapise, kamor se vpisujejo pravni razmeri med društvom in drugimi osebami.

§. 3.

Pristojbino za društveno pogodbo pridobilnih in gospodarstvenih društev je v prvih štirinajstih dnevih mesecev januarja in julija vsacega leta neposredstveno odpravljati od skupne vsote vplačil, katera so društveniki, ko je ta postava že moč imela, v preteklem pol letu po pravilih (statutih) opravili, ter se ne uporablja §. 16 postave od 9. februarja 1850 (Drž. zak. št. 50).

Poleg te pristojbine se ne plačuje posebna pristojbina o društvenem potrdilu, da je ta vplačila prejelo.

V istih rokih naj pridobilna in gospodarstvena društva neposredstveno odpravljajo tudi pristojbino za deleže na dobičku, katera so, ko je bila ta postava že v moč prišla, vsacega pol leta svojim udom izplačala, odmerjeno po skupni vsoti teh deležev.

Kar se tiče odplačevanja kapitala v vplačilih društvenikov, to naj društvo opravi neposredstveno v prvih štirinajstih dnevih mesecev januarja in julija vsacega leta dotično pristojbino po skupni vsoti v prejšnjem pol letu odplačanih kapitalov.

Pristojbina od neprimičnin, katero je morebiti za društveno pogodbo plačati po opombi 4 k tarifnemu postavku 9/55 postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89), ostane veljavna tudi za pridobilna in gospodarstvena društva.

§. 4.

V §. 3 te postave omenjene lestvične pristojbine je odmerjati po lestvici (škali) I.

Za pristojbino od društvene pogodbe ne velja v tarifni številki 9/55 B c) postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89) omenjeni minimalni znesek.

§. 5.

Tudi na pridobilna in gospodarstvena društva je uporabljati §. 12 postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89). Takisto veljajo določila §. 7 postave od 29. februarja 1864 (Drž. zak. št. 20) tudi za pravna pisma (blagajnične liste i. t. d.), ki jih pridobilna in gospodarstvena društva, — če po pravilih smejo denarje na tekoči račun sprejemati, — izvršujoč to svojo pravico izdajó, brez razločka, so li društveniki vplačali te denarje ali kdo drug.

§. 6.

Vloge, s katerimi se pridobilnim in gospodarstvenim društvom zapovedani vpisi v vpisnik za društva izprosijo, niso podvržene pristojbini po tarifni številki 102/43 I postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89), temuč z njimi je, po tem, če je o vlogi potreben javen razglas ali nij potreben, ravnati ali po tarifni št. 102/43 d) ali 102/43 a) 1 zgornje postave.

§. 7.

Tiste vloge, s katerimi se društvene pogodbe in njih predrugačbe, po tem skleneni računi in bilance pridobilnih in gospodarstvenih društev po §. 35 postave od 9. aprila 1873 (Drž. zak. št. 70) polagajo pred politična oblastva, in tako tudi priloge teh vlog niso podvržene nikaki pristojbini.

§. 8.

Tistim pridobilnim in gospodarstvenim društvom, katera se bavijo s kreditnimi poslovi, dodeljuje se prostost pristojbine za tista pisma, katera izdajó društva strankam ali stranke društvom, ne da bi služila prav za dokaz o sklenenih pravnih opravilih, nego samo zaradi vvedene takšne manipulacije.

V ta namen se morajo obrazci teh pisem, predno se vvedó, in predno se v čemer bodi predružačijo, položiti pred finančno upravo, da jih pregleda ter jim to svojstvo prizná.

§. 9.

Finančnemu ministru je dana oblast, pridobilnim in gospodarstvenim društvom z vzrokov ozira vrednih dovoliti ter deloma odpustiti pristojbine, ki bi po prejšnjih propisih bile na dolg ostale, vendar ne čez mejo dolžnosti, katero omenjenim društvom pričujoča postava gledé pristojbin naklada.

§. 10.

Finančnemu ministru je naročena zvršitev te postave, katera pride v moč ob enem s postavo od 9. aprila 1873 o pridobilnih in gospodarstvenih društvih.

Na Dunaji, dne 21. maja 1873.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r

Pretis s. r.

